

ประโยค ป.ธ. ๗
แปล ไทยเป็นมคอ
สอบ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

๑. อาบัติทั้งหลายแม่ที่แก้งต้องแล้ว ภิกษุอยู่กรรมแล้ว แสดงอาบัติแล้ว ข่อมทำอันตรายไม่ได้ ด้วยประการฉะนี้ จะป่วยกล่าวไปไยถึงอาบัติทั้งหลายที่ไม่แก้งต้องเล่า ฯ

อีกอย่างหนึ่ง จตุปารีสุทธิศีล ชื่อว่าอนาคาริกวินัย ฯ อนาคาริกวินัยนั้น อันภิกษุผู้กำลังศึกษาอยู่โดยประการที่เรอตั้งอยู่ในจตุปารีสุทธิศีลนั้นแล้วบรรลुพระอรหัต ได้ชื่อว่าศึกษาดีแล้ว ฟังทราบว่าเป็นมงคล เพราะเป็นเหตุบรรลुสุขอันเป็นโลกียะและโลกุตตระ ฯ ในจตุปารีสุทธิศีลนั้น ปาฏิโมกขสังวรศีลเมื่อภิกษุไม่ต้องอาบัติอะไรๆ ชื่อว่า ข่อมบริสุทธิ ปาฏิโมกขสังวรศีลนั้น ชื่อว่าเป็นอันภิกษุผู้ไม่ต้องอาบัตินั้นศึกษาดีแล้ว ฯ ปาฏิโมกขสังวรศีลนั้น ข่อมนำมาแม่ซึ่งสุขอันเป็นโลกุตตระ คุณศีลของพระปธานิยเถระ ฯ

ฟังมาว่า งามิพิษร้าย กัดพระเถระ ผู้กำลังสดับอริยวังสปฏิปทาอยู่ในเรือนเป็นที่ทำความเพียรใกล้ต้นกรรณิการ ในขันฑเปลวิหาร ฯ พระเถระแม่ทราบแล้ว ก็ยังมีจิตเลื่อมใส นั่งฟังธรรมอยู่นั้นแล ฯ กำลังพิษได้กล้าแข็งขึ้นแล้ว ฯ ท่านได้พิจารณาถึงศีล ตั้งต้นแต่มณฑลที่อุปสมบทมา ทำให้เกิดปีติขึ้นว่า เรามีศีลบริสุทธิ ฯ พิษได้กลับหายเข้าไปสู่ปฏิพร้อมด้วยจิตตูปบาท ฯ พระเถระได้เอ่อก็คคตาคิจต เจริญวิปัสสนาแล้ว บรรลुพระอรหัตในทีนั้นนั่นเอง ฯ

๒. เรื่องโลมสกัตสพชาดก มาในอรรถถาโลมสกัตสพชาดก นวกนิบาตนั้นนั่นเองก็ดี เรื่องของคน ๕ คน ผู้มีรูปเป็นโคจรและเสียงเป็นโคจรเป็นต้น ซึ่งถูกพวกนางยักษิณกินแล้ว เพราะเหตุไม่สำรวมอินทริย์ก็ดี และเรื่องของโอรสของพระเจ้ากรุงพาราณสีทั้ง ๒ พระองค์ ผู้ไม่มองดูแม่รูปทิพย์ที่นางยักษิณทั้งหลายจำแลงแล้ว ด้วยสามารถทำลายอินทริย์แล้วทำกิเลสให้เกิดขึ้น เสด็จถึงกรุงตักกศิลาแล้วครองราชสมบัติ ซึ่งมาในอรรถถา

ตักกศีลชาดกและปัญจกิริกชาดก ในวรรคที่ ๑๐ และวรรคที่ ๑๔ ตามลำดับ
แห่งเอกนิบาตก็ดี ก็พึงประมวลมาด้วย ฯ

อีกประการหนึ่ง แม้ความเสื่อมจากโคจรของตน ก็จัดว่าเป็นโทษ ฯ
ด้วยเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้า เมื่อจะทรงสอนภิกษุทั้งหลาย ผู้ละเว้นจากการ
ตำรวมอินทรีฯ จึงตรัสว่า ภิกษุทั้งหลาย อันธรรมดาว่าภิกษุจะถือนิมิตในรูป
เป็นต้นด้วยสามารถแห่งศุภนิมิต ไม่ควร เพราะถ้าเธอเสียชีวิตลงในสมัยนั้น
ไซ้รี ก็จักเกิดในอบายมีนรกเป็นต้น เพราะฉะนั้น พวกเธออย่าถือนิมิต
ในอารมณ์มีรูปเป็นต้น ดังนี้แล้ว มีพระประสงค์จะแสดงเทศนาพร้อมทั้งข้อ
เปรียบเทียบอีก จึงตรัสว่า เวลาที่ท่านทั้งหลายมองดูรูปก็ดี เวลาที่ไม่มองดู
ก็ดี มีอยู่ (แต่) ในเวลามองดู อย่างมองดูด้วยสามารถเป็นศุภนิมิต พึงมองดูด้วย
สามารถเป็นอศุภนิมิต อย่างนี้ ท่านทั้งหลายจึงจักไม่เสื่อมจากโคจรของตน ฯ
ก็อะไรเล่า เป็นโคจรของท่านทั้งหลาย ฯ คือ สติปัญฐาน ๔ สัมมปธาน ๔
อริยมรรคมีองค์ ๘ โลกุตตรธรรม ๘ เพราะว่า เมื่อท่านทั้งหลายประพฤติ
ในโคจรนั้นอยู่ มารจักไม่ได้สบช่องโอกาสลง แต่ถ้าท่านทั้งหลายลุแก่อำนาจ
กิเลส มองดู ด้วยสามารถศุภนิมิตไซ้รี ก็จักเสื่อมจากโคจรของตน คุณสุณัษ
จึงออก ชื่อว่าปุกิมังสะ ดังนี้แล้วทรงนำอดีตนิทานมาแล้ว ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๗
แปล ไทยเป็นมคธ

๑. เอมมชฎาปนนาปี อापตติโย วุฏฺจิตเทสิตา อนุตฺรายํ น กโรนฺติ
 ปเลว อนชฎาปนนา ฯ

จุดแปลปริศนุทธีสั่ง ว่า อนาคติยวินโย ฯ โส ยถา ตตฺถ ปตฺติฏฺจาย
 อรหตฺตํ ปาปฺณาติ เอวํ สิกฺขณฺเตน สุตฺติกฺขิตฺโต โลกฺยโลกุตฺตรสุขาธิคมเหตุโต
 มงฺกฺลนฺติ เวทิตพฺโพ ฯ ตตฺถ ปาฏฺวิโมกฺขสํวรฺสํ กณฺจิจิ อापตฺตี อนาปชฺชนตฺสฺส
 วิสุชฺชติ เตเนตํ สุตฺติกฺขิตํ นาม โหติ ฯ ตํ โลกุตฺตรสุขมฺปี อาวหตี
 ปชานียตฺถเอรฺสฺส สํว วิย ฯ

ขมฺพาเปลววิหารเ กิร กณฺนิการปฺปชานมฺเร อริยวํสํ สฺกฺขนฺตํ เถโร
 โฆรวิสสฺสโป ทํสึ ฯ เถโร ชานิตฺวาปี ปสนฺนจิตฺโต นิสินฺโน รมฺมํเยว สฺกฺขาติ ฯ
 วิสเวโค ถพฺโธ อโหสิ ฯ โส อุปสมฺปทมนฺทลํ อาที กตฺวา สํว ปจฺจเวกฺขิตฺวา
 ปริสฺสุทฺธสิโลมฺหิตี ปีตี อุปฺปาเทสิ ฯ สห จิตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต
 ปาวีสี ฯ เถโร ตตฺถเอว จิตฺเตกคฺคตํ ลกฺขิตฺวา วิปสฺสณํ วทฺเตตฺตฺตฺตฺต
 ปาปฺณิ ฯ

๒. ตตฺถเอว โลมสกสฺสสฺสชชาติกวมฺณณายํ โลมสกสฺสสฺสตาปสวตฺตฺตฺตฺต
 เอกนิปาทสฺสสฺส ยถากุมํ ทสมฺจทฺทสมวคฺคสฺส ตกฺกสฺสชชาติกปฺลยจฺกิริชชาติกวมฺณณาส
 อาคตํ ปณฺจณฺนํ อินฺทฺริยาสํวรฺเหตุ ยกฺขินีหิ ขาทิตานํ รูปโคจรสทฺทโคจราทินํ
 ชนानนฺยเจว ทฺวินฺนํ ยกฺขินีหิ อภิสงฺขตํ ทิพฺพรูปปี อินฺทฺริยานิ ภินฺทิตฺวา
 กิลฺลสฺสฺสฺสปาทนวเสน อนฺโณโลเกตฺวา ตกฺกสฺสํ คณฺตฺวา รชชปฺตฺตฺตฺตํ พาราณสี-
 ราชปฺต

อปัจจ สกโคจรโต ปรีหานปี อาทินโว ฯ เตน ภควา อินฺทฺริยสํวรฺรหิตเ
 ภิกฺขุ โอวทฺนโต ภิกฺขเว ภิกฺขุณา นาม รูปาทิสฺส สฺกฺกนิมิตฺตวเสน นิมิตฺตํ
 กเหตุํ น วุฏฺฐติ สเจ หิ ตสฺมึ สมเย กาลํ กโรติ นิริยาทิสฺส นินฺพตฺตติ ตสฺมา
 รูปาทิสฺส สฺกฺกนิมิตฺตํ มา คณฺหิตฺตฺตฺตติ วตฺวา ปฺน โสปมํ เทสนํ เทเสตฺตฺกาโม

ตุมุห่ากั ฐุปสฺส โอลอกนกาโลปี อตุถิ อโนโลกนกาโลปี โอลอกนกาเล
 สุกวเสน อโนโลกเตตฺวา อสุกวเสน โอลอกเขยยาถ เอวํ อตุตโน โคจรา น
 ปรีหยาสิสฺสถ ๗ โก ปน ตุมุห่ากั โคจโร ๗ จตุตาโร สติปฏฺจานา จตุตาโร
 สมมปฺปชานา อริโย อฏฺจงฺกิกโก มกุคฺโค นวโลกุตฺตรชฺชโม เอตฺสุมิถฺหิ โว
 โคจเร จรตฺถํ น ลจฺจติ มาโร นีหุทฺถํ โอตารํ ๗ สเจ ปน กิเลสวตฺติกา หุตฺวา
 สุกนินิมิตฺตวเสน โอลอกเสสฺสถ ปุตฺติมํสฺสิกาโล วีย อตุตโน โคจรา ปรีหยาสิสฺสถาติ
 วตฺวา อตีตํ อหริ
